

Handlings- og økonomiplan 2025-2028

Parallellsesjon for:

- Bymiljø og utbygging
- By- og samfunnsplanlegging
- Innbygger- og samfunnskontakt

Leidulf Skjørestad,
direktør for bymiljø og utbygging

Utfordringsbilde

Klimamål og klimabudsjett

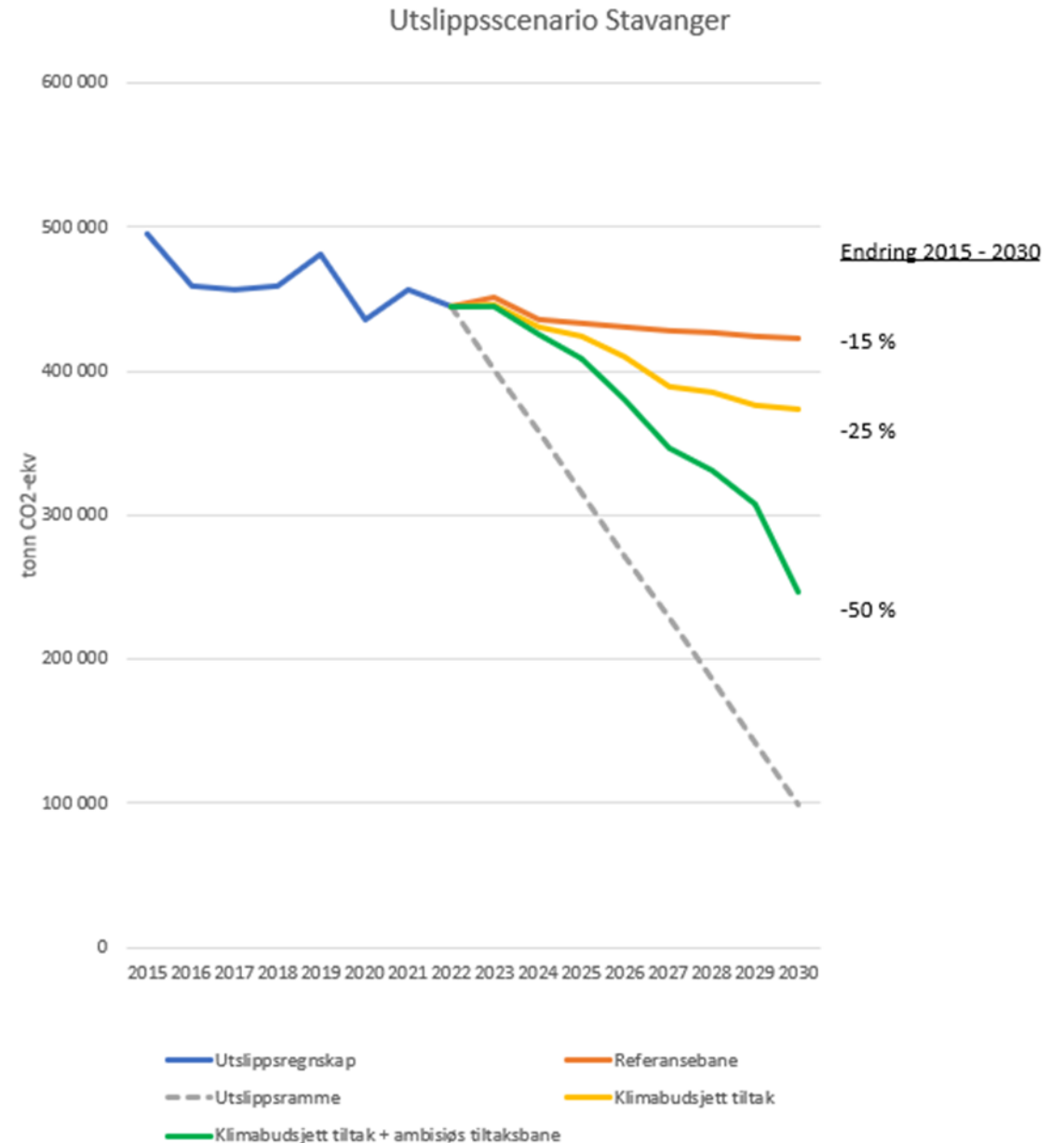
Stavanger skal redusere klimagassutslippene med 80 prosent innen 2030, sammenlignet med 2015.

Klimakontrakt med EU, Cities Mission:

- Stavanger skal være klimanøytrale innen 2030 (BYS- [sak 91/2024](#))

Stavangers klimagassutslipp:

- 444 440 tonn CO₂-ekvivalenter i 2022
- Redusert med 10,2 prosent fra 2015–2022
- Redusert med 2,6 prosent fra 2021–2022

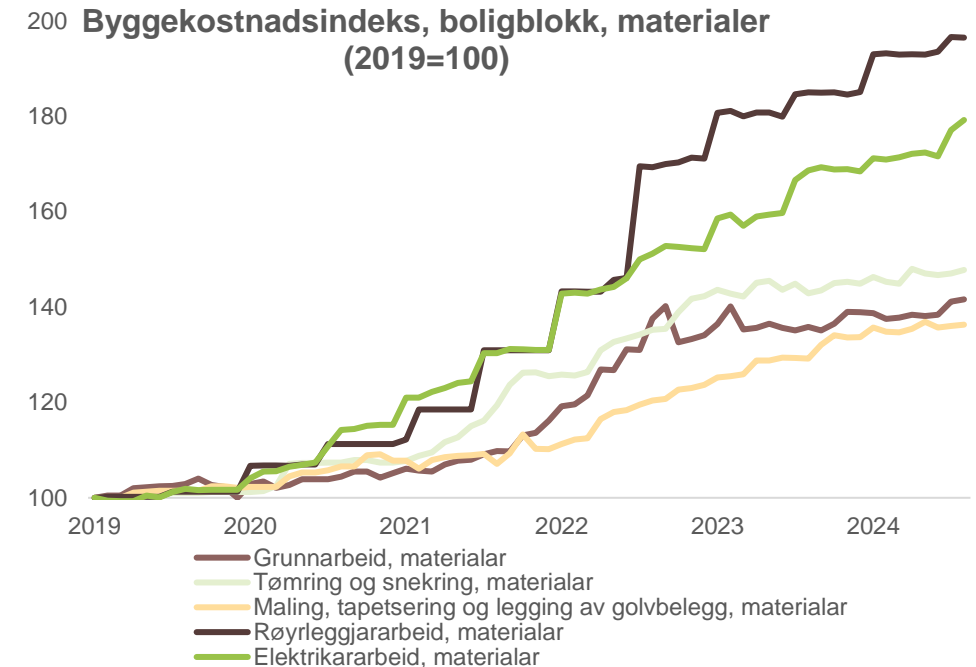
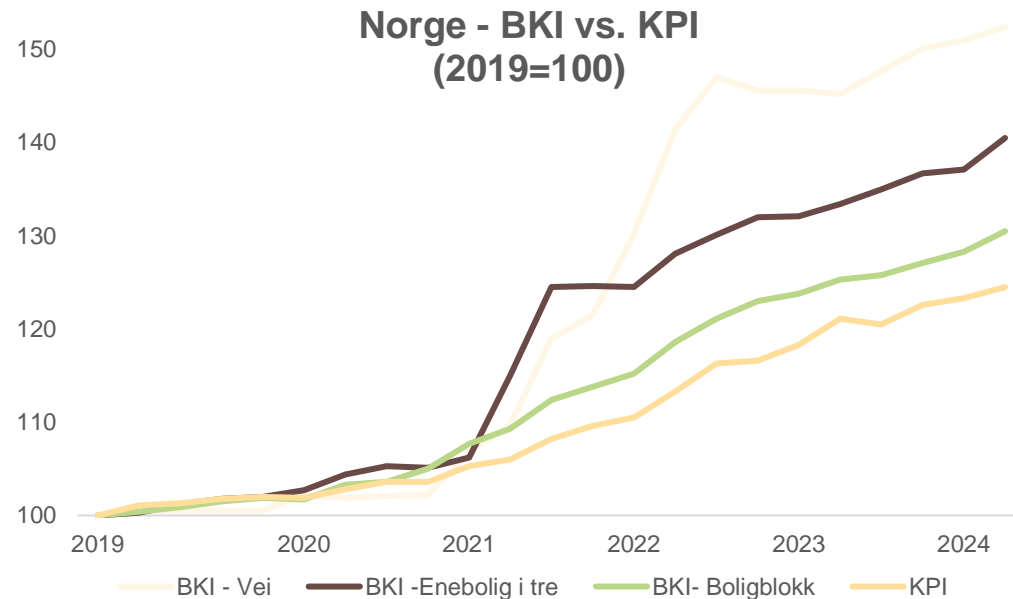

Behov, krav og prisutvikling

Viktige årsaker til kostnadsøkning:

Nasjonale og egne krav (som brukerkrav, klima- og miljøkrav, seriøsitetsbestemmelser, stedstilpasset arkitektur, rekkefølgebestemmelser).

Boligblokk-indeksen som legges til grunn for byggeprosjekter ligger pr. august 2024 rundt 5 % over KPI.

Omstilling

Tjenesteområde Tall hele 1000 kr	2025	2026	2027	2028	Andel i 2025
Oppvekst og utdanning	90 600	153 600	217 500	217 500	2 %
Helse og velferd	94 100	150 600	207 900	207 900	2,4 %
Bymiljø og utbygging	15 600	26 300	37 100	37 100	2,3 %
Innbygger- og samfunnskontakt	14 500	19 800	25 200	25 200	4,1 %
By- og samfunnsplanlegging	5 700	7 300	9 000	9 000	4,9 %
Stab og støtte	29 900	37 000	44 200	44 200	5,9 %
Totalt	250 400	394 600	540 900	540 900	2,6 %

A person wearing a high-visibility green and blue uniform and black work boots is using long-handled metal tongs to pick up a white styrofoam food container on a paved sidewalk. The container is broken and contains some food waste. A white speech bubble with the text "Driftstiltakene" is overlaid on the right side of the image.

Driftstiltakene

Endringer i driftsbudsjettet fra 2024 til 2025

Innbygger- og samfunnskontakt Kr 6,0 mill.

Budsjettet styrkes med blant annet:

- kr 10 mill. til Stavanger 2025
- kr 4 mill. til utbedring av tak på Rogaland kunstmuseum
- kr 3,5 mill. til MUST, SSO og Rogaland teater.

Omstilling: kr 14,5 mill., blant annet:

- kr 3,2 mill. i reduserte tilskudd
- kr 6,9 mill. tilknyttet administrasjon/bibliotek

By- og samfunnsplanlegging

Kr - 5,0 mill.

Budsjettet styrkes med kr 3 mill. til utredning av skinnegående transport.

Omstilling: kr 5,7 mill. (i hovedsak tilknyttet administrasjon).

Idrett og utemiljø

Kr - 4,3 mill.

Budsjettet styrkes blant annet med:

- kr 2,1 mill. til bemanning av Lervigskvartalet
- kr 0,5 mill. til NM-veka.
- kr 2,1 mill. til belysning av vei, fremkommelighet, vedlikehold av kommunale uterom samt trafikksikkerhet og drift av nye anlegg

Omstilling: kr 5,8 mill. blant annet gjennom:

- effektivisering av driften
- endring i priser og gebyrer
- reduksjon i drift
- vedlikehold og forvaltning.

Eiendom

Kr 12,7 mill.

Budsjettet styrkes blant annet med kr 22,9 mill. til økte energi-, renholds- og vedlikeholds- utgifter som følge av nye bygg som ferdigstilles.

Omstilling: kr 12,1 mill. blant annet gjennom effektiv oppussing av kommunale boliger, bedre koordinerte anskaffelser og ENØK-tiltak.

Klima og miljø

Kr 14,6 mill.

Bruken av klima- og miljøfondet økes med kr 15 mill. totalt.

Budsjettet reduseres med kr 0,2 mill. som følge av omstillingsbehov og kr 0,2 mill. fordi ordningen med pant på piggdekk avsluttes.

Kutt i BSP/ISK 2025

– eksempler, ikke uttømmende

Tjenesteområde Tall hele 1000 kr	2025	2026	2027	2028	Andel i 2025
Oppvekst og utdanning	90 600	153 600	217 500	217 500	2 %
Helse og velferd	94 100	150 600	207 900	207 900	2,4 %
Bymiljø og utbygging	15 600	26 300	37 100	37 100	2,3 %
Innbygger- og samfunnskontakt	14 500	19 800	25 200	25 200	4,1 %
By- og samfunnsplanlegging	5 700	7 300	9 000	9 000	4,8 %
Stab og støtte	29 900	37 000	44 200	44 200	5,9 %
Totalt	250 400	394 600	540 900	540 900	2,6 %

Tiltak	Inntekt/ innsparing
Innbygger- og samfunnskontakt, omstilling av administrasjon	kr 4,5 mill.
Innbygger- og samfunnskontakt, reduksjon i tilskuddsordninger	kr 3,2 mill.
Omstilling bibliotek	kr 2,5 mill.
Reduksjon i støtte til arbeid med å promotere Forum- området	kr 1,0 mill.
Folkehelsefestival utgår	kr 1,5 mill.
BSP samlet omstilling av administrasjon (forenkling og digitalisering)	kr 5,7 mill.

Kutt i BMU 2025

– eksempler, ikke uttømmende

Tjenesteområde Tall hele 1000 kr	2025	2026	2027	2028	Andel i 2025
Oppvekst og utdanning	90 600	153 600	217 500	217 500	2 %
Helse og velferd	94 100	150 600	207 900	207 900	2,4 %
Bymiljø og utbygging	15 600	26 300	37 100	37 100	2,3 %
Innbygger- og samfunnskontakt	19 800	19 800	25 200	25 200	4,1 %
By- og samfunnsplanlegging	5 700	7 300	9 000	9 000	4,9 %
Stab og støtte	29 900	37 000	44 200	44 200	5,9 %
Totalt	250 400	394 600	540 900	540 900	2,6 %

Tiltak

Inntekt/ innsparing

Gebyr på arbeidsvarslingsplaner og økte priser leie- og riggareal

kr 2,8 mill.

Økte billettinntekter svømmehaller

kr 1,0 mill.

Reduserte utgifter til kurs/opplæring og bruk av eksterne konsulenttjenester og advokatbistand

kr 0,35 mill.

Økt prising av juridiske tjenester

kr 0,2 mill.

Bedre koordinering av anskaffelser på bolig og formålsbygg

kr 1,6 mill.

Avhending av eiendommer som ikke er formålstjenlig

kr 0,95 mill.

Gjennomgang, oppdatering og indeksregulering av husleieavtaler

kr 2,0 mill.

Legge ned kantina i Olav Kyrres gate 23

kr 1,3 mill.

Optimalisering av eiendomsforvaltningen

kr 2,5 mill.

Effektivisere oppussing av kommunale boliger

kr 0,54 mill.

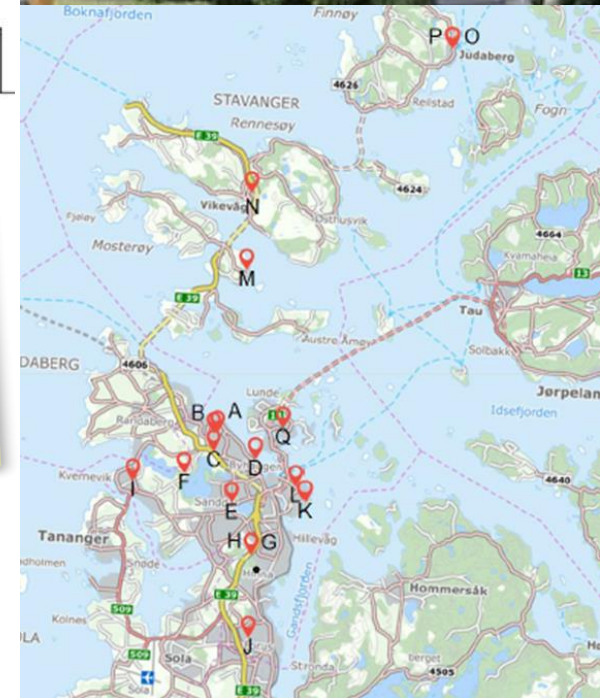
Boligsatsing

Utfordringer:

- Boligkøene vokser, dyrtid, flyktningkrise
- Behov for alle typer bolig: «småhus», større familieboliger og bofelleskap
- Etterslep på vedlikehold av kommunal boligmasse

Tiltak

- Vedlikehold av kommunale boliger og bofelleskap
- Bygging av «Småhus» for innbyggere med rus- og/eller psykiatriutfordringer
 - 3-4 småhus i 2025, reguleringsarbeid tomter, jf. kart
- Bygging av nye bofelleskap
- Bygging og ombygging av modulbolig for flyktninger
- Kjøpe boliger
- Kjøpe kommunale boliger i utbyggingsområder

Utvikling og kjøp av nye boliger
Kr 100 mill.
hvert år

Istandsetting og vedlikehold
av kommunale boliger
Kr 87 mill.

Gebyrer og satser

Vann, avløp, slam

- Selvkostfondene til VA vil bli brukt opp i løpet av 2024
- Kraftig prisøkning fra IVAR IKS siden 2022 må dekkes inn
- Lønns-/prisstigning
- VA : redusert merverdiavgift (fra 25 % til 15 %) fra 01.05.2025

Renovasjon

- Kraftig prisøkning fra IVAR siden 2019 må dekkes inn
- Ny tjeneste: Plastinnsamling ved husstand
- Fullfinansiering av hageavfallsinnsamling
- Nedbetaling av akkumulert merforbruk

Plan- og byggesaksgebyr

- Ingen økning i gebyrsatsene for byggesak
- Byggesak har de siste årene avsatt midler til fond. Derfor er det ikke behov for generell økning i gebyrsatsene
- På plansaker øker gebyrene med mellom 2,2–4,3 %, i snitt ca. 3,3 %

GEBYRENDRINGER:

- Vann +8 %
- Avløp +11 %
- Slam +10 %
- Renovasjon +12 %

GEBYRENDRINGER:

- Forvaltningsoppgaver etter Matrikkelloven 0 %
- Byggesaksbehandling 0 %
- Private reguleringsplaner 3,3 %

Investeringsiltak

Prosjekter som vurderes...

... med tanke på omstilling.

Prosjekter som ikke er prioritert i HØP 2025-2028:

- Allaktivitetshus Kvalaberg
- Folkebad Jåttåvågen
- Lassa kunstgressbane
- Vaulen klubbhus
- Demenslandsbyen
- Fugleøy Mosvatnet
- Nytt prosjekt utbedring av TG3 feil i kommunale boliger
- Jordkabler (driftstilskudd)

Vaulen klubbhus

Kvalaberg allaktivitetshus

Folkebadet

Prosjekter som vurderes...

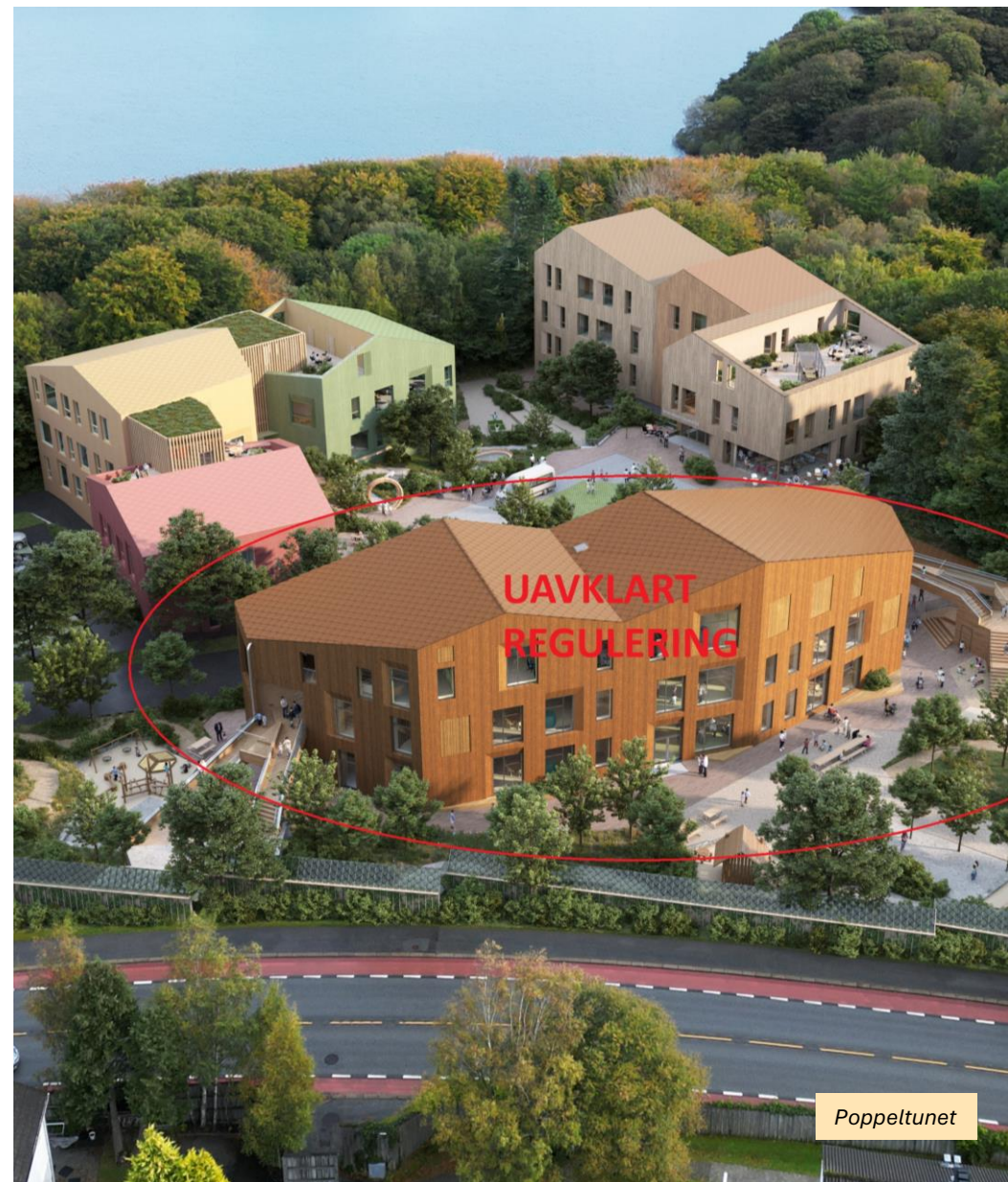
... med tanke på omstilling

Prosjekter som er forskjøvet:

- Nytt teater og museum
- Nytorget
- Forurenset sjøbunn

Prosjekter som er nedskalert:

- Vaulen skole (prosjektutvikling og modulbygg er inkludert i HØP 2025-2028)
- Nytt kommunehus Rennesøy (Vikevåg)
- Plan for Poppeltunet ikke godkjent, nytt og billigere konsept må utvikles
- Redusere funksjoner/areal og kvalitet for å finne et prosjekt på Kvalaberg

Finansiell bestilling av arbeid

– fra B0 til kartlegging B1 og utviklingsfasen B2

B0 - Behov		
År for gjennomføring	Prosjektnavn	Kostnadsramme i hele 1000 kr
2025 - 2026	Prosjektutvikling Vaulen skole	3 500
2025 - 2026	Barnehage til erstatning for Sandvikveien barnehage	2 000
2026 - 2027	Prosjektutvikling Jåtten skole	2 000
2026 - 2027	Prosjektutvikling, byggetrinn 2 på Ramsvigtunet sykehjem	2 000
2026 - 2028	Prosjektutvikling Blidensol sykehjem, riving og nybygg (76 plasser)	5 000
2027	Jåtten barnehage, oppgradering planløsning, prosjektutvikling	1 000
2027	Rehabilitering skole, prosjektutvikling	5 000
2027 - 2028	Prosjektutvikling, utvidelse av Tyrihans barnehage	2 000

Prosjektutvikling av konseptforslag

– til B1 og utvikling prosjektforslag til B2

B1 - Konseptforslag

År for prosjektgjennomføring	Prosjektnavn	Kostnadsramme i hele 1000 kr
2024 - 2025	Stokkadalen barnehage (8-10 avdelinger), prosjektutvikling	2 000
2024 - 2025	Prosjektutvikling Eskeland barnehage	2 000
2024 - 2025	Nytorget ungdom og fritid	52 500
2024 - 2025	Tennishall og konkurransearena Forum	5 000
2024 - 2025	3 – 5 småhus, prosjektutvikling	2 000
2024 - 2025	Vikevåg Nybygg	2 000

B2 - Utvikling (prosjektforslag – under arbeid til neste HØP)

2024 - 2025	Frivillighus, prosjektutvikling	3 000
2023 - 2028	Poppeltunet prosjektprogram: Dagsenter, Avlastningsboliger og Barnehage • Barnehage må utvikles på nytt - reguleringsplan ikke godkjent	768 000

B2 - Nye prosjektforslag

År for gjennomføring	Prosjektnavn	Kostnadsramme i hele 1000 kr
2025 - 2027	Bofellesskap i Jåttåvågen (8 boliger)	141 100
2025 - 2028	Nytt sykehjem (144 plasser) og bofellesskap (16 plasser) i Jåttåvågen	1 400 000

Nytt sykehjem og bofellesskap i Jåttåvågen

Stavanger kommune

B3 – B5 utførelse byggeprosjekter

År for gjennomføring	Prosjektnavn	Kostnadsramme i hele 1000 kr
2023 - 2025	Stavanger rådhus, rehabilitering	580 000
2022 - 2025	Lervigskvartalet	1 201 000
2022 - 2025	Finnøy helse- og omsorgssenter	301 000
2024 - 2027	Ny legevakt (Ny legevakt, helsehus, Øyeblikkelig hjelp avdeling - ØHD)	782 000
2024 - 2028	Kvernevik skole og idrettsanlegg	916 000
2024 - 2025	Midlertidig skole i Sørmarka for Vaulen skole	123 000
2024 - 2025	Poppeltunet (Infrastrukturdelen av Poppeltunet)	12 000
2025 - 2026	Løkkeveien 51	55 000
2025 - 2027	Barnehage på Hundvåg, Atlanteren	124 800
2027 - 2028	Kongsteinen Bofellesskap (for eldre, Storhaug)	96 300

Kvernevik skole og idrettsanlegg

Stavanger Legevakt, Helsehus og ØHD

Finnøy helse- og omsorgssenter

Rådhuset

B3-B5 – utførelse anleggsprosjekter

År for gjennomføring	Prosjektnavn	Kostnadsramme i hele 1000 kr
2024 - 2025	Damsikring Vannassen	65 100
2024 - 2027	Kongsgata/Klubbgata	38 000 / 218 000
2022 - 2026	Lervig park	100 100
2022 - 2028	Nytorget	70 000
2022 - 2028	Forurenset sjøbunn (forutsatt statlig medfinansiering)	346 900

Damsikring Vannassen

Nytorget

Brutto investeringer 2025–2028

Vann, avløp og renovasjon
Kr 833 mill.

Formålsbygg:
helse og velferd
Kr 2,58 mrd.

Vei, trafikk og sykkel
(inkl. BMP)
Kr 1,05 mrd.

Bolig
Kr 397 mill.

Kirke
Kr 141 mill.

Formålsbygg:
skole og barnehage
Kr 1,17 mrd.

Diverse bygg, anlegg
og felles investeringer
Kr 629 mill.

Naturforvaltning, parker,
torg og plasser (inkl.
klimaprosjekter)
Kr 783 mill.

Idrettsbygg og
idrettsanlegg
Kr 363 mill.

Langsiktig omstilling

Omstilling klima

Klimabudsjettet og klimakontrakten

- Mulig å kutte utslippene med opptil 50 % til 2030 (mål: 80 %)
- Krevende for kommunen og lokalsamfunnet å oppnå 50 % utslippsreduksjon.
- Samarbeid med EU for å oppnå ytterligere utslippskutt.

Klima- og miljøfondet er et sentralt virkemiddel for å oppnå utslippsreduksjoner

Viktig å mobilisere innbyggere, organisasjoner og næringslivet i omstillingsarbeidet

Utslippsfrie kjøretøy

Nullvekst i personbiltrafikken

Fossilfri kollektivtransport

Fossilfrie ferger, hurtigbåter og landstrøm

Økt biogassproduksjon

Utslippsfrie kommunale bygg- og anleggsplasser

Økt omsetningskrav for biodrivstoff

Oppnå elektrifisering av veitransport ihht mål i Nasjonal transportplan

Luftfartstiltak, effektivisering og bærekraftige drivstoff

Redusere antall personbilreiser

CCS anlegg på forus energigjenvinning

Nasjonale jordbrukstiltak

Utslippsfrie bygg- og anleggsplasser i hele kommunen

Grønne: Inngår i Stavangers klimabudsjett

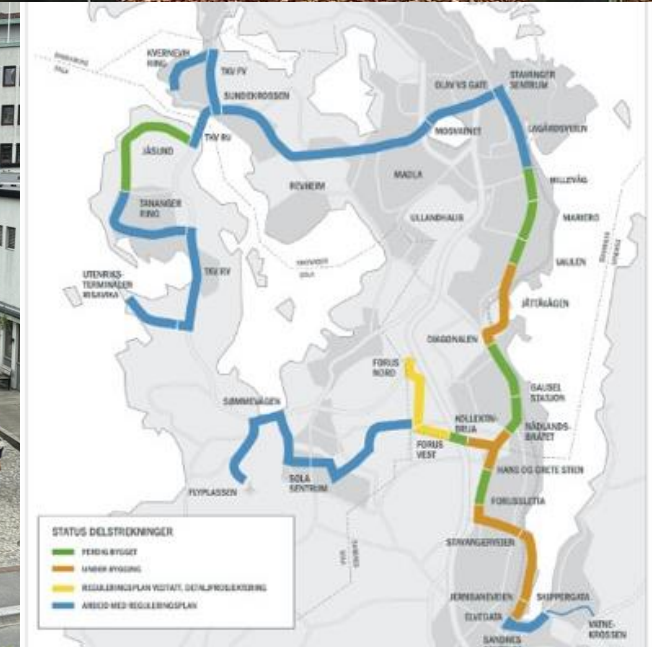
Brune: Tiltak i ambisiøs tiltaksbane

Bussveien og Stavanger stasjon

- Bussveien er, sammen med sykkelstamvegen, det viktigste tiltaket for å nå 0-vekstmålet, samt klima- og miljøforpliktelsene
- Blir Norges første fullverdige bussveisystem

Sentrale planer og prosesser:

- Stavanger stasjon
- Korridor Sandnes - Stavanger (åpner 2026)
- Hillevåg - sentrum (høring og offentlig ettersyn 2025)
- Mosvatnet - sentrum (sluttbehandling 2025)
- Sundekrossen - Mosvatnet (varsel om planoppstart 2025)

Omstilling

Redusere behov

- Arealeffektivitet/eiendommer:
 - Ikke bygge unødvendig og selge det vi ikke trenger
 - Sørge for effektiv bruk og mer deling – bedre utnyttelse før det bygges nytt
 - Strengere vurdering av behov ved innleie
- Verdibevarende vedlikehold
- Riktig prosjekt, riktig gjennomført
 - behovstilpasset kravspesifikasjon, nøkternt nivå
- Utviklingsfasen (80 % av verdiskapningen)
- Delingskultur:
 - Biler og utstyr
 - Bygninger
 - Samlokalisering, deling og samdrift drift BMU
- Ikke generere nye behov
- Kommuneplan, arealplaner og samfunnsplaner
 - ikke mer enn det vi trenger
 - gjennomgang av avsatte areal til bl.a. skoler

Tastaveden skole

Omstilling

Effektivisering, automatisering og digitalisering

- Samdriftsmodeller og forenkling av arbeidsprosesser
- Automatisering av oppgaver, bl.a. leieavtaler og fakturabehandling
- Biler, flåtestyring og lagerstyring
- E-byggesak og E-plan: prosessforenkling
- Effektivisere anskaffelser bl.a. store anskaffelser av maling, data-, tele- og TV-kontrakter
- Mindre kjøp av konsulenttenester
- Digital opplæring for å sikre at flest mulig kan bruke offentlige tjenester og delta aktivt i lokaldemokratiet

Digital flåtestyring

Omstilling

Redusere tjenestenivå/-omfang og tilskudd

- Vurdere nivå på tjenester
- Vurdere å legge ned kommunale tjenester
- Samarbeid til rett tid, med de riktige aktørene, om de riktige tingene
 - Økt samarbeid med private
- Reversering av politiske vedtak
- Redusere tilskudd
- Helhetlig forvaltning av tilskuddsordninger

Øke inntekter

- Gebyrer og betaling for tjenester
- Billettinntekter svømmehaller
- Justering av leieavtaler
- Indeksregulering av kommunale boliger

Oktober

Kommunedirektørens forslag
Handlings- og økonomiplan
2025–2028

7

25

Regjeringens forslag til
nasjonalbudsjett 2025

November

Formannskapet innstiller
Handlings- og økonomiplan
2025–2028

28

Desember

Bystyret vedtar Handlings- og
økonomiplan 2025–2028

16

Stavanger
kommune